

Ocena II edycji programu stażowego „Rozwój kadr sektora kosmicznego”

Opracowali

Kinga Gruszecka

Tadeusz Kocman

Helena Łoś

Tomasz Noga

Marcin Wygachiewicz

Stowarzyszenie Polskich Profesjonalistów Sektora Kosmicznego

Maj 2018

1. Wprowadzenie

Program stażowy „Rozwój kadr sektora kosmicznego” – organizowany wspólnie przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. oraz Związek Pracodawców Sektora Kosmicznego – jest pierwszym ogólnopolskim programem stażowym mającym na celu budowę kadr dla sektora kosmicznego. W ramach II edycji programu uczestnicy odbyli półroczny staż w firmach¹ i instytucjach naukowych na terenie Polski.

Stowarzyszenie Polskich Profesjonalistów Sektora Kosmicznego (Polish Space Professionals Association, PSPA) zrzesza Polaków pracujących w sektorze kosmicznym w całej Europie. Celem stowarzyszenia jest prowadzenie działalności oświatowej i naukowej poprzez rozpowszechnianie wiedzy związanej z sektorem kosmicznym, rozwijanie kontaktów pomiędzy podmiotami związanymi z branżą w kraju i za granicą oraz wspomaganie edukacji osób zamierzających podjąć pracę w tej dziedzinie. Przykładem takich działań są przygotowane przez specjalistów PSPA „Uwagi i rekomendacje do założeń Polskiej Strategii Kosmicznej”, a także projekt popularyzujący ideę uruchomienia w Europejskiej Agencji Kosmicznej programu „Polish Trainee”. Stowarzyszenie brało również udział w konsultacjach społecznych ustawy o Polskiej Agencji Kosmicznej. Więcej informacji na temat podejmowanych działań dostępnych jest na stronie www.pspa.pl.

Niniejszy raport opisuje wyniki ankiet dotyczącej programu stażowego przeprowadzonej wśród jej uczestników – zarówno stażystów, jak i firm w których odbywały się staże. W ankietach udział wzięło 10 stażystów oraz 8 reprezentantów firm przyjmujących stażystów. Mamy nadzieję, że opracowanie wyników i zawarte w raporcie rekomendacje pomogą w przygotowaniu i przeprowadzeniu z jeszcze większym sukcesem kolejnych edycji programu stażowego. Jest to już druga ewaluacja Programu stażowego "Rozwój kadr sektora kosmicznego" przeprowadzona przez PSPA – raport z pierwszej edycji dostępny jest na stronie [PSPA](http://www.pspa.pl).

¹ W tekście raportu terminy „firma” czy „przedsiębiorstwo” należy rozumieć jako podmioty, w których zorganizowane zostały staże

2. Przedstawienie wyników ankiety stażystów

Stażystom zadano 23 pytania o charakterze otwartym i zamkniętym. Takie podejście metodologiczne miało ocenić satysfakcję stażystów, jak również wpływ stażu na ich plany zawodowe. Poniżej przedstawiono odpowiedzi udzielone w ankietach. Brzmienie wypowiedzi nie zostało zmienione. W przypadku powtarzających się w kilku ankietach wypowiedzi w nawiasach podano liczbę powtórzeń.

Pytanie 1. Co będziesz robił po zakończeniu stażu?

Pozostanę w firmie, w której odbywałem staż (x5)
Podejmę pracę (nie określono, czy w tej samej firmie/sektorze kosmicznym) (x2)
Kontynuacja pracy naukowej oraz współpraca z firmą, w której odbywałem staż
Podejmę pracę poza sektorem kosmicznym

Pytanie 2. Jaką dziedziną zajmowałeś się jako stażysta?

Communications (Engineering), Information Technology, Software Engineering, Systems Engineering, Technical Reviews Coordination
Materials Engineering, Mechanisms, Structural Engineering
Administration and Documentation, Assembly, Integration and Testing, Components Engineering, Electrical Engineering, Ground Segment Operations, Launchers, Materials Engineering, Systems Engineering, Mechanisms, Structural Engineering
Mechanisms, Structural Engineering
Assembly, Integration and Testing, Structural Engineering
Guidance, Navigation and Control, Information Technology, Space Science, Software Engineering
Administration and Documentation, Electrical Engineering
Assembly, Integration and Testing, Components Engineering, Materials Engineering
Electrical Engineering Engineering
Software Engineering

Uwaga: w celu przypisania dziedzin posłużono się drzewem technologicznym ESA.

Pytanie 3. Wymień 3 najważniejsze umiejętności twarde, jakie rozwinąłeś podczas stażu

Assembly, Integration and Testing, Components Engineering, Materials Engineering.
Obróbka materiałów, projektowanie CAD, pneumatyka.
Praca w środowisku ESD i podwyższonej czystości, produkcja wiązek elektrycznych do satelitów, produkcja izolacji termicznej do satelitów.
Sporządzanie dokumentacji technicznej, Obsługa oprogramowania specjalistycznego, analizy strukturalne.
Znajomość Solid Edge, prace manualne podczas montażu urządzeń, projektowanie konstrukcji ramowych.
Android, raw measurements bash, raw measurements.

Wiedza specjalistyczna standardów EMC od ESA, symulowanie obwodów drukowanych, przygotowywanie dokumentacji technicznej.
Znajomość technologii wytwarzania paneli strukturalnych dla satelitów komicznych, umiejętność tworzenia dokumentacji związanej z projektami Europejskiej Agencji Kosmicznej, umiejętność tworzenia dokumentacji technologicznej.
Projektowanie PCB, projektowanie elektroniki, lutowani.
C++, Matlab, UML

Pytanie 4. Wymień 3 najważniejsze umiejętności miękkie, jakie rozwinąłeś podczas stażu.

Zarządzanie projektem, komunikacja, wyrażanie opinii.
Organizacja pracy, komunikatywność, angielski.
Zarządzanie czasem, tworzenie dokumentacji nie opisowej, umiejętność pracy w zespole.
Umiejętność pracy w zespole, organizacja czasu pracy, kreatywność.
Praca zespołowa, praca pod presją czasu, rozwiązywanie problemów.
Samodzielne rozwiązywanie problemów, kreatywność, dynamizm.
Odporność na stres, zarządzanie czasem, prezentowanie publicznie.
Komunikatywność, odporność na stres, swoboda w posługiwaniu się językami obcymi.
Język angielski, prezentacje, kontakt biznesowy.
Zarządzanie czasem, wersjonowanie, komunikacja z klientem.

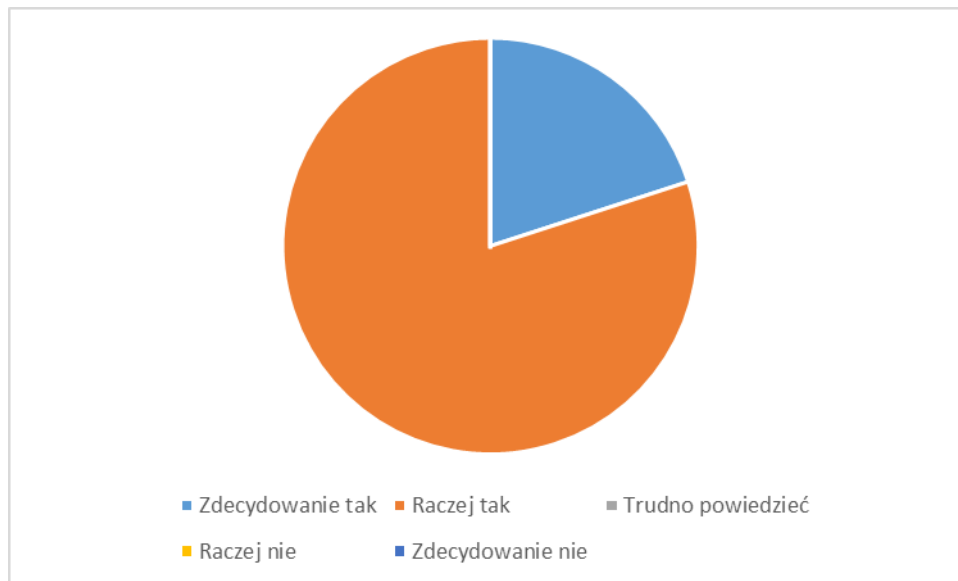
Pytanie 5. Jakie są według Ciebie słabe strony programu stażowego?

Słaba komunikacja z organizatorami.
Nie widzę jakichś wielu błędów do poprawienia. Nieco uciążliwe była konieczność wysyłania oryginałów rachunku pocztą.
Niska pensja dla nie-doktorantów.
Brak informacji na jakie stanowisko można aplikować w danej firmie (np. mechanik, elektronik itp.), możliwość aplikowania tylko do jednej firmy.
Opóźnienia przy wypłacaniu pensji (ze strony ARP).
Ograniczony zasięg informacji o programie stażowym.
Termin wynagrodzenia, sprawozdania końcowe uważam za zbędne.
Przeciętny poziom organizacji od strony formalnej ze strony ARP.
Słabą stroną programu stażowego była strona organizacyjna, ponieważ rozpoczęcie stażu przeciągało się w czasie, nie wszystko na początku było jasne. Podobna sytuacja miała miejsce z pierwszą wypłatą z ARP – wpłynęła na konto z opóźnieniem.
Nie potrafię powiedzieć.
Brak

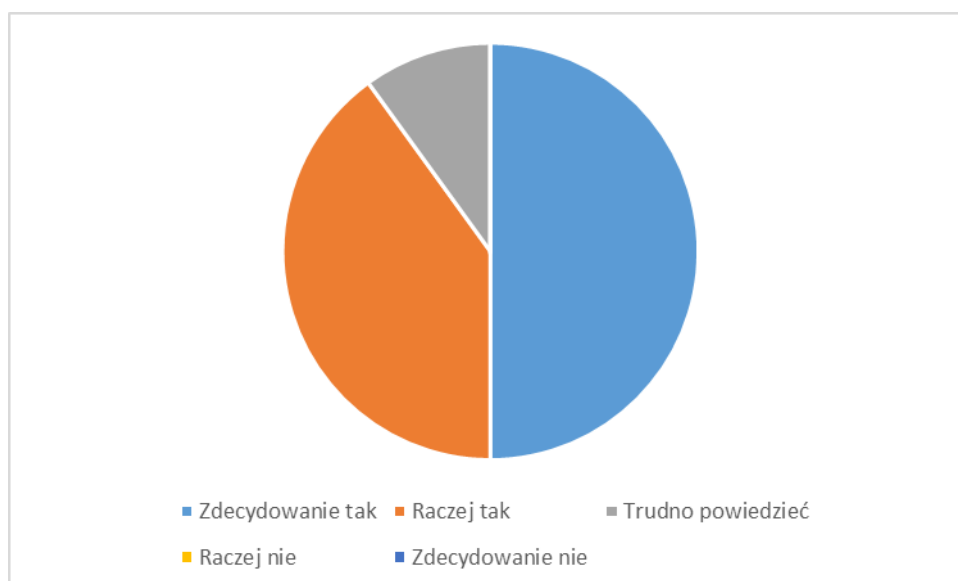
Pytanie 6. Jakie są według Ciebie mocne strony programu stażowego?

Wynagrodzenie, możliwość rozwoju w ciekawej branży.
To, że jest współfinansowany zapewne zachęca pracodawców.
Zdobycie wiedzy potrzebnej do pracy w branży kosmicznej (na tę chwilę jedyna opcja, bo takich kierunków nauczania nie ma na uczelniach).
Dosyć wysokie wynagrodzenie (jak na pierwszą pracę po studiach), możliwość podjęcia pracy w bardzo dobrych polskich firmach działających w branży kosmicznej. Możliwość pracy na mniej niż cały etat (idealna opcja dla studentów po studiach inżynierskich kontynuujących naukę na studiach magisterskich).
Możliwość poznania nowej dziedziny inżynierii, mało znanej w Polsce.
Przejrzysta rekrutacja, bardzo dobra możliwość rozpoczęcia kariery zawodowej.
Możliwość współpracy z profesjonalnymi instytucjami, ciekawe problemy stawiane stażystom.
Mocne strony programu stażowego to z całą pewnością zaangażowanie firmy, w której odbywałam staż, dzięki czemu miałam okazję naprawdę dużo się nauczyć i zdobyć ogromne doświadczenie. Kolejny plus to możliwość odbywania stażu w wymiarze godzinowym mniejszym niż pełny etat - dzięki temu mogłam połączyć go ze studiami. Tematyka stażu związana z przemysłem kosmicznym pozwoliła na rozpoczęcie kariery zawodowej w niezwykle interesującej i nowoczesnej branży.
Ciekawa branża, długi staż, wynagrodzenie.
Zdobywanie doświadczenia przez studentów, którzy normalnie nie byli by zatrudnieni w danej firmie z powodu zbyt niskich kwalifikacji.

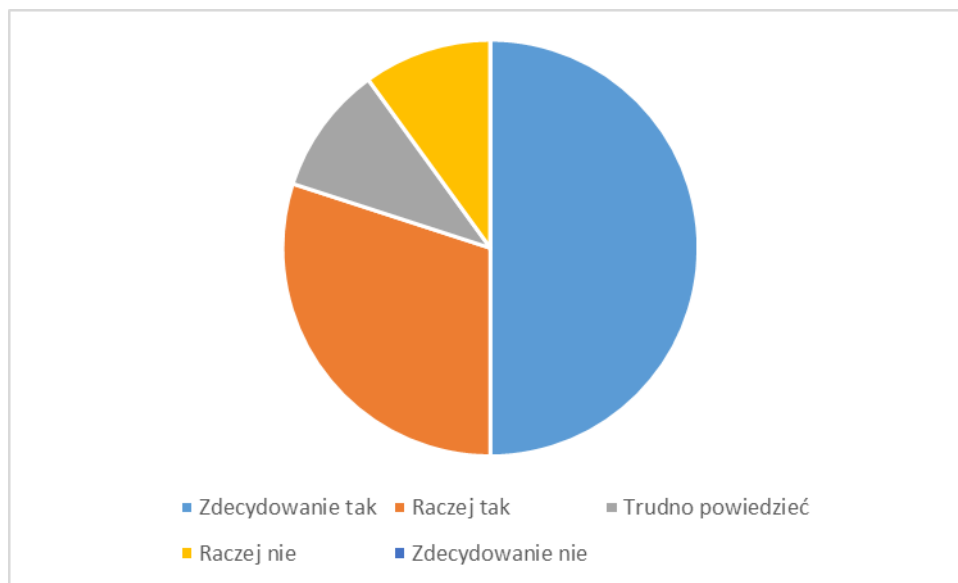
Pytanie 7. Czy Twoim zdaniem umiejętności, które nabyłeś podczas stażu będą przydatne dla Twojej kariery zawodowej?

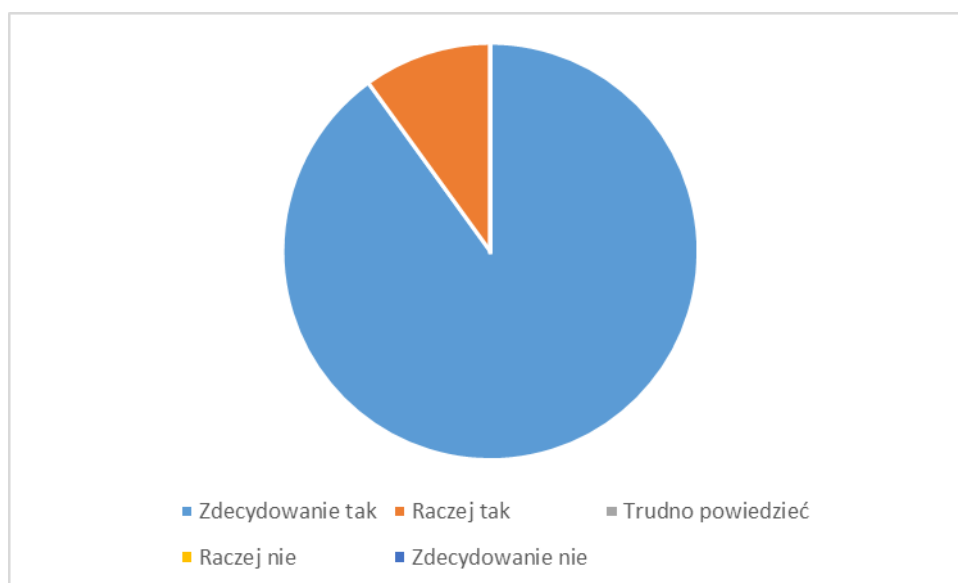
Pytanie 8. Czy po stażu planujesz pozostać w Polsce, by rozwijać karierę zawodową/naukową?

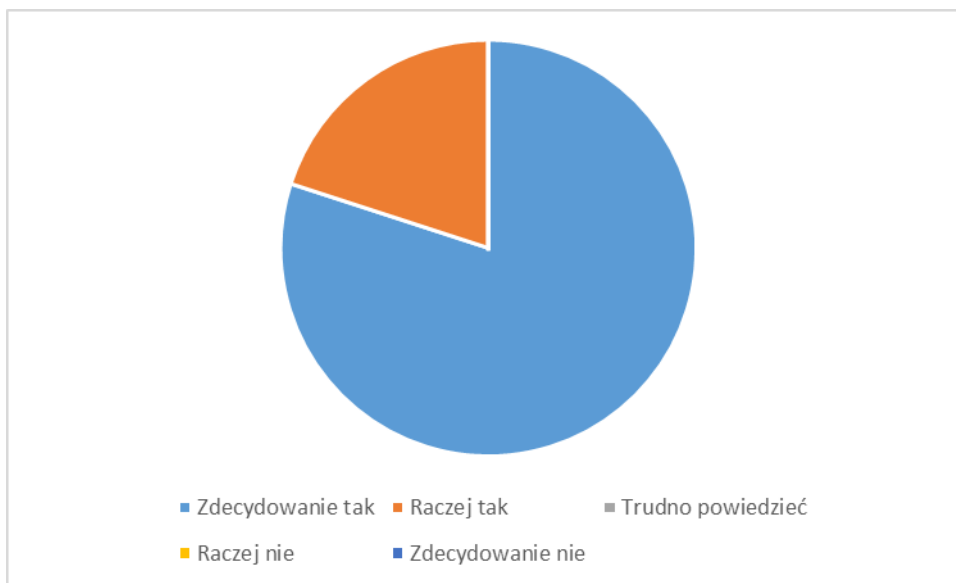
Pytanie 9. Czy po zakończeniu stażu planujesz rozwijać karierę w sektorze kosmicznym?

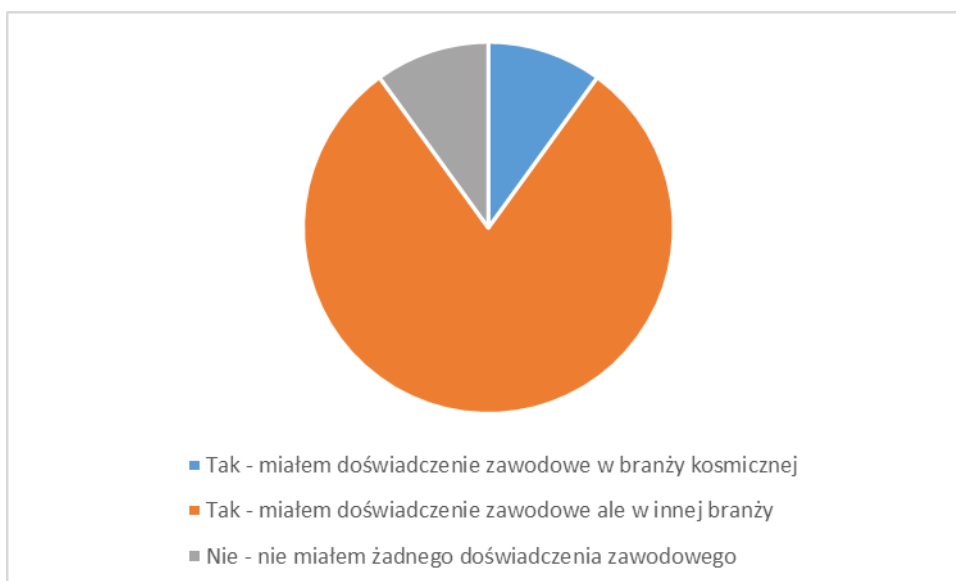
Pytanie 10. Czy warto było wziąć udział w programie stażowym?

Pytanie 11. Czy polecilibyś go osobom zainteresowanym karierą w sektorze kosmicznym?

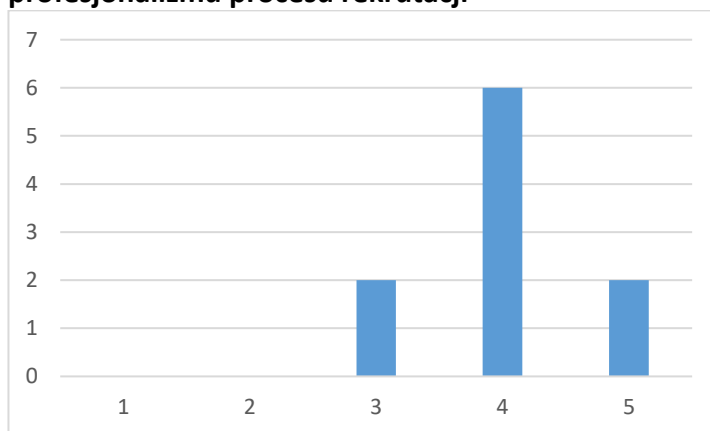

Pytanie 12. Czy przed rozpoczęciem stażu miałeś doświadczenie zawodowe?

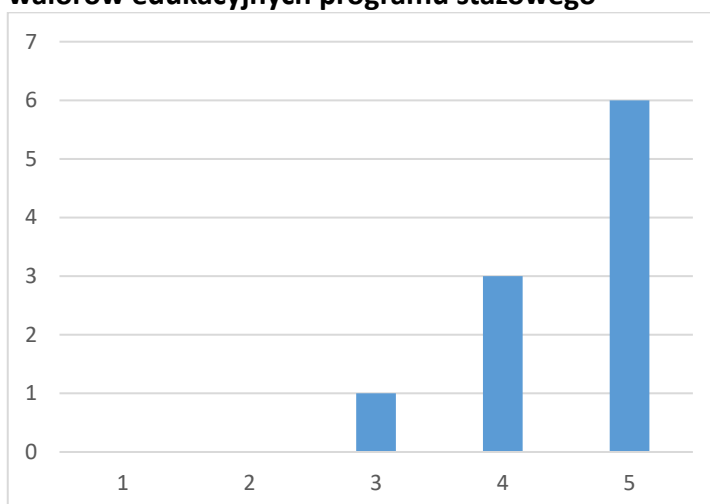

Pytanie 13. Na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo źle, a 5 bardzo dobrze, oceń poszczególne aspekty związane ze stażem, który odbyłeś:

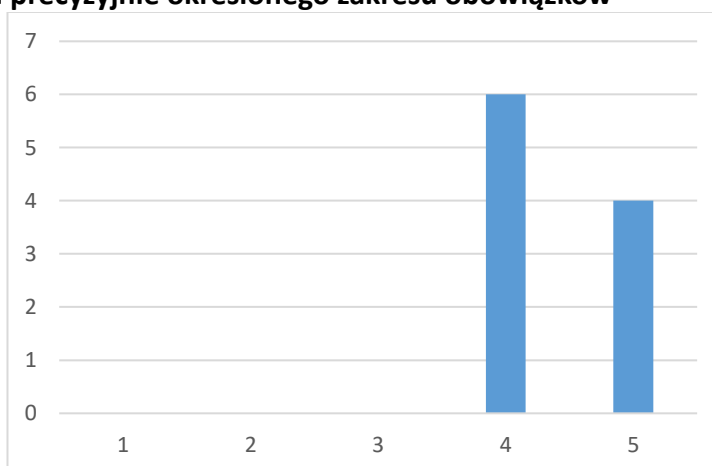
a) Pod kątem profesjonalizmu procesu rekrutacji

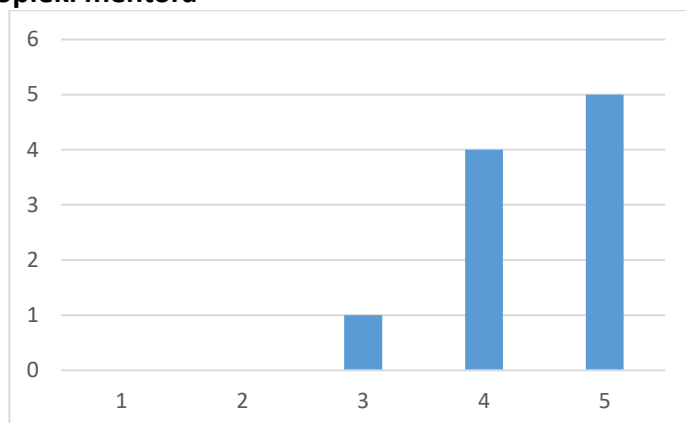
b) Pod kątem walorów edukacyjnych programu stażowego

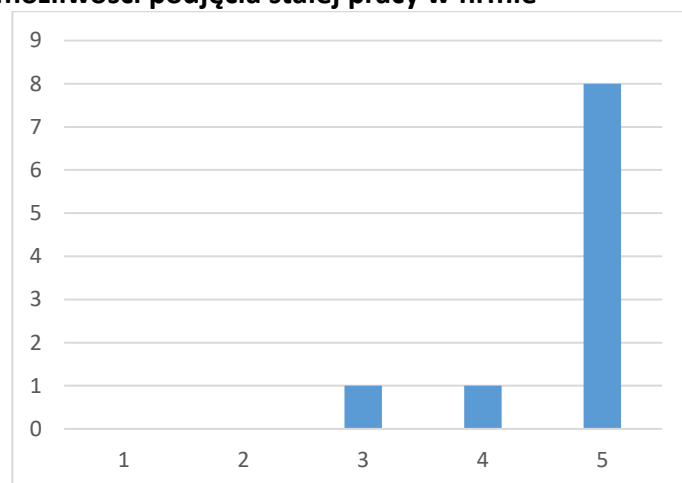
c) Pod kątem precyzyjnie określonego zakresu obowiązków

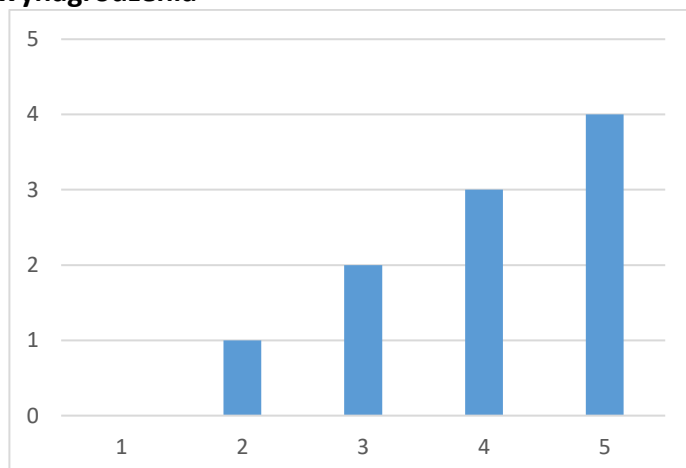
d) Pod kątem opieki mentora

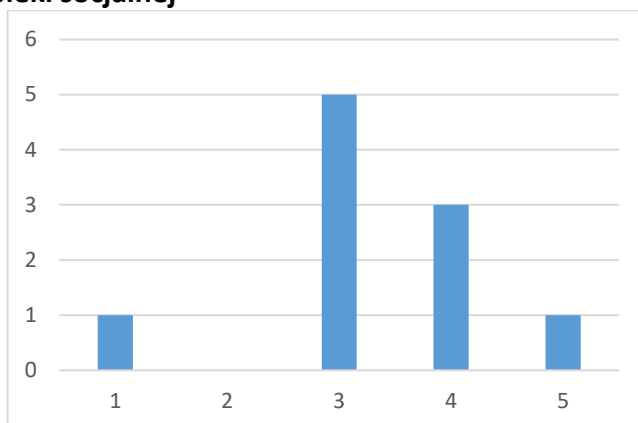
e) Pod kątem możliwości podjęcia stałej pracy w firmie

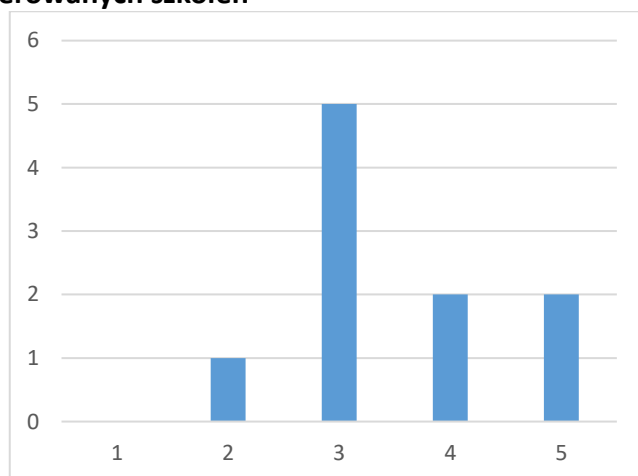
f) Pod kątem wynagrodzenia

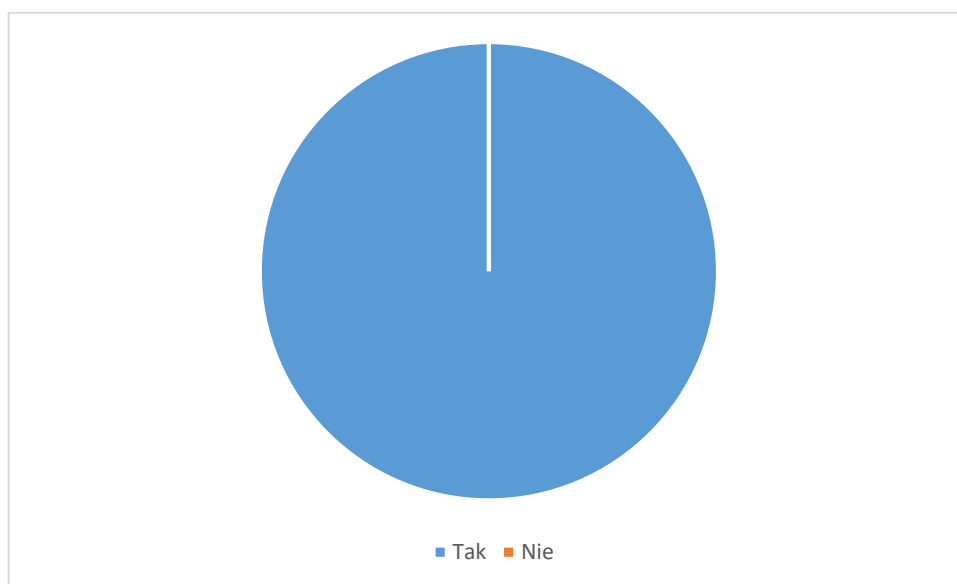
g) Pod kątem opieki socjalnej

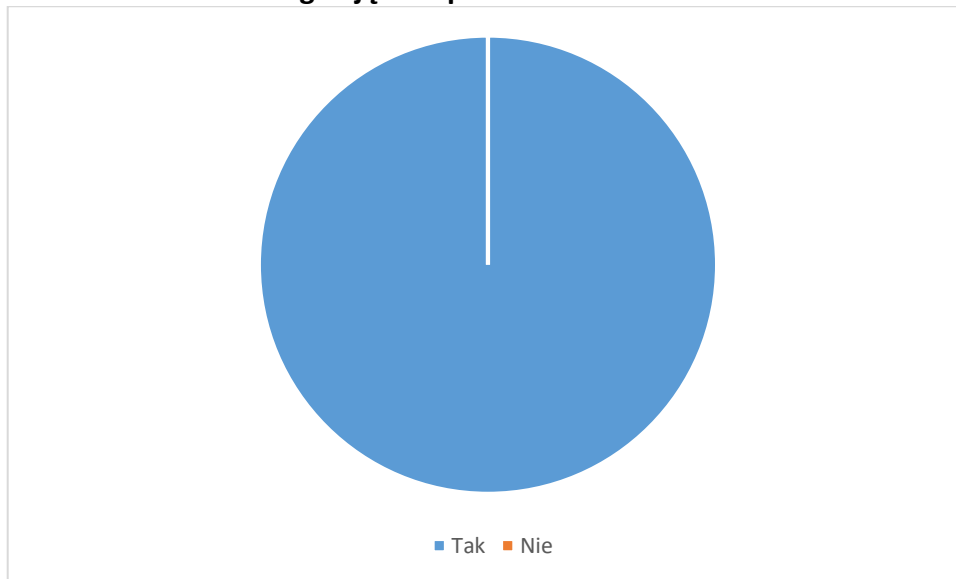
h) Pod kątem oferowanych szkoleń

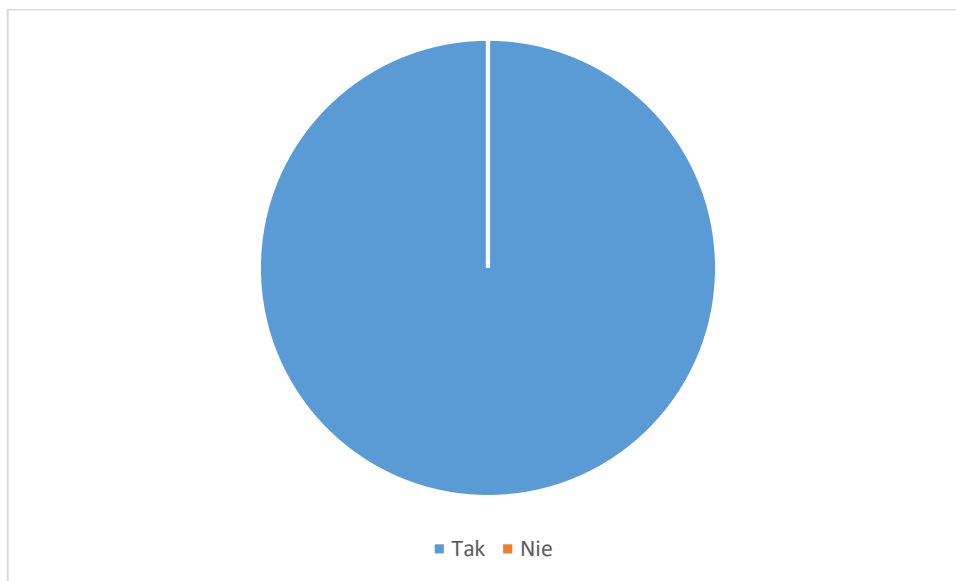
14. Czy miałeś przepisanego mentora, który prowadził Cię przez staż?

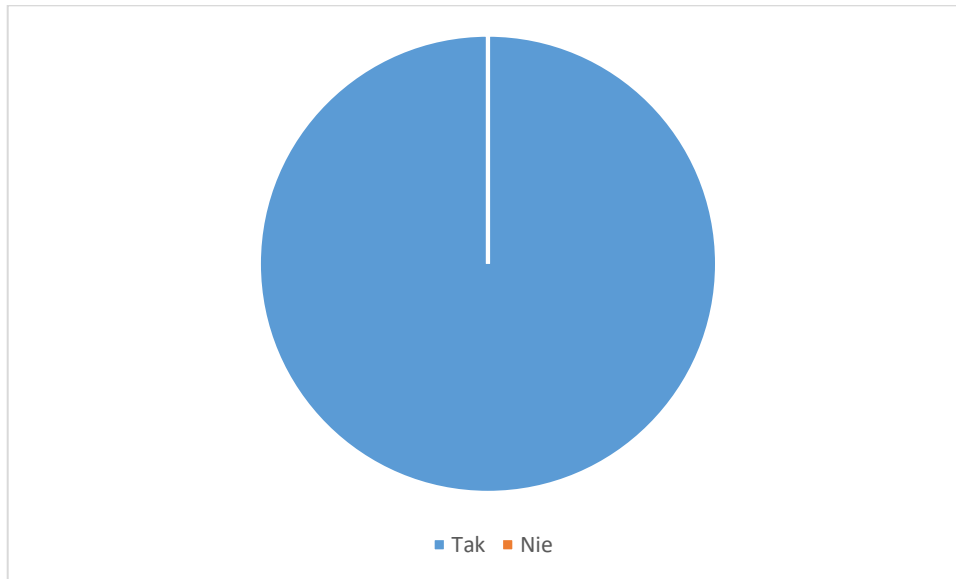
15. Czy firma umożliwiła Ci integrację z zespołem?

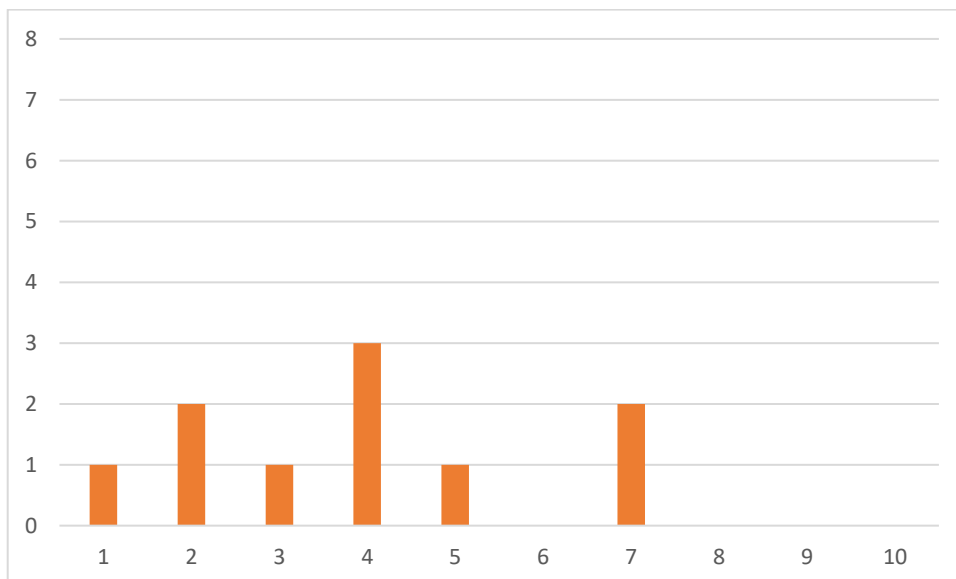
16. Czy staż w którym brałeś udział spełnił Twoje oczekiwania pod kątem pracy w zespole?

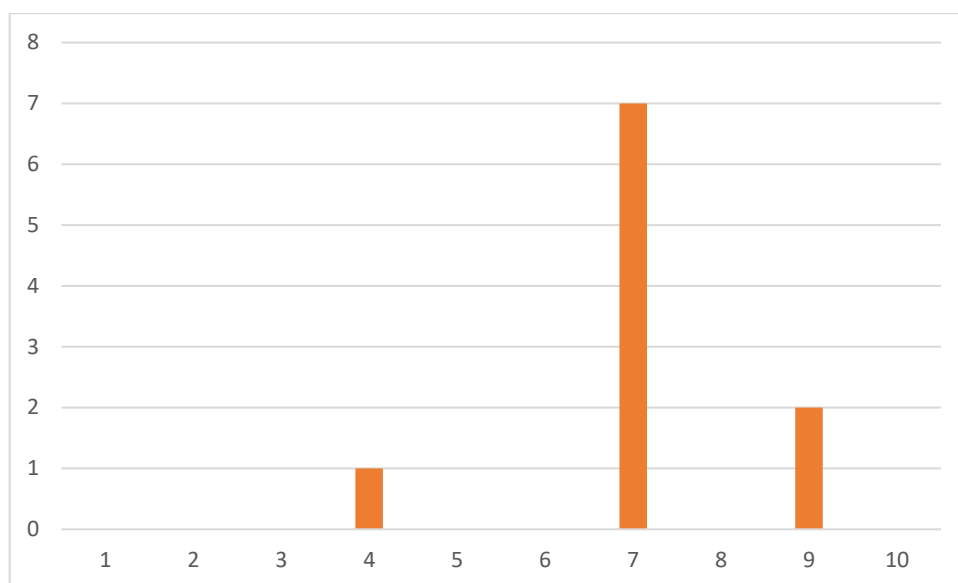
17. Czy staż w którym brałeś udział spełnił Twoje oczekiwania pod kątem powierzonych zadań?

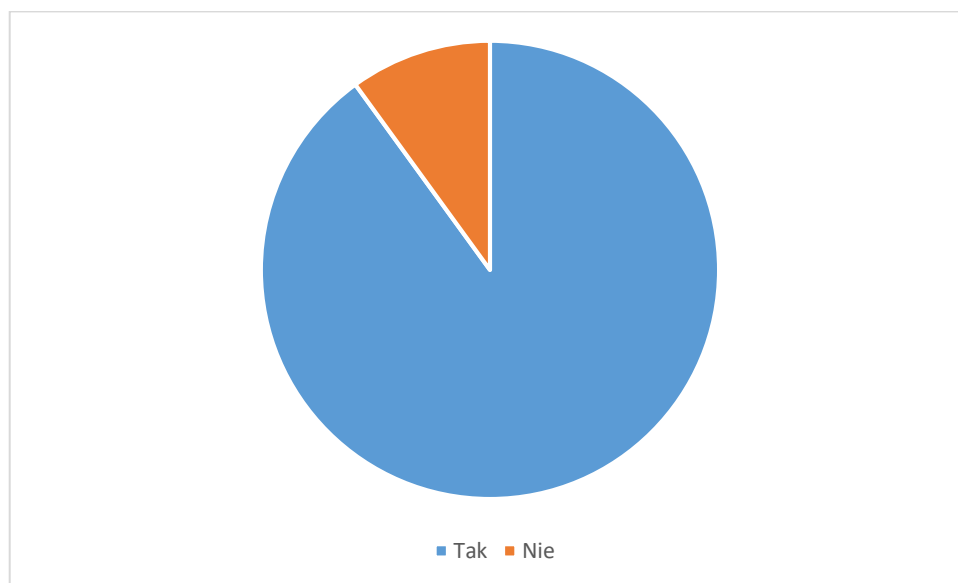
18. Oceń swoją wiedzę z zakresu sektora kosmicznego przed rozpoczęciem stażu na skali 1-10.

19. Oceń swoją wiedzę z zakresu sektora kosmicznego po zakończeniu stażu na skali 1-10.

20. Czy aby wziąć udział w stażu musiałeś przeprowadzić się do innego miasta?

21. Czym kierowałeś się przy wyborze miejsca odbycia stażu? (pytanie wielokrotnego wyboru)

Specjalizacja firmy (x 9)
Lokalizacja firmy (x 4)
Renoma firmy (x 5)
Opinie o firmie wśród znajomych (x 4)
Opinie o firmie w internecie (x 2)internecie (x 2)

22. Dlaczego zdecydowałeś się na udział w stażu?

Ciekawa oferta stażu (x 4)
Zdobycie doświadczenia w branży kosmicznej (x 6)

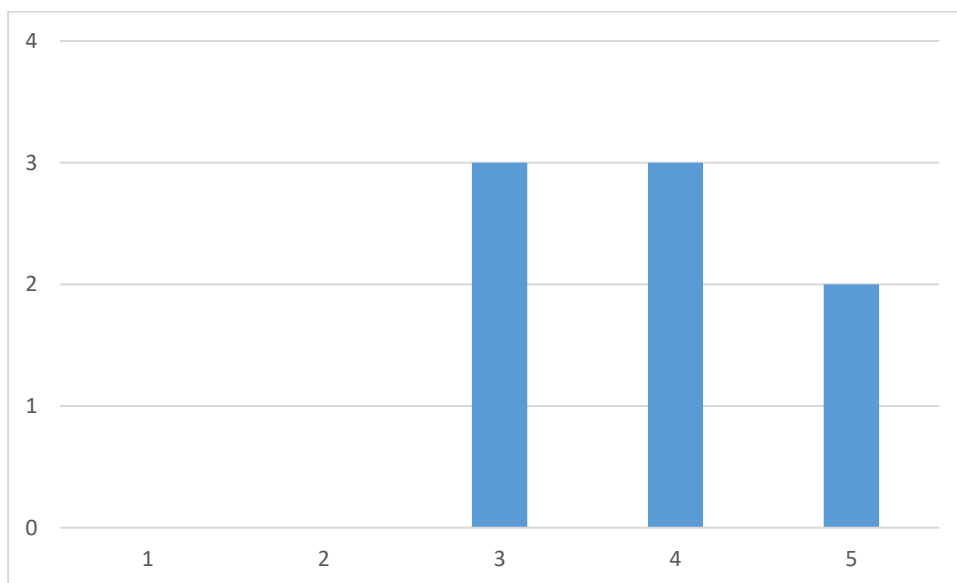
23. Jakie zmiany w programie proponujesz by go udoskonalić dla przyszłych roczników z niego korzystających?

Zwiększenie liczby ofert spoza Warszawy.
Integracja dla stażystów ze sobą, wymiana doświadczeń stażystów między sobą podczas stażu, szkolenia dla stażystów.
Zrównanie pensji osób bez tytułu doktora i po doktoracie.
Umożliwienie wzięcia urlopu bez obniżenia wynagrodzenia.
Podanie informacji na jakie stanowisko (lub osoby z jakim wykształceniem/doświadczeniem) poszukuje dana firma.
Dodanie opisu profilu działalności firmy i prowadzonych projektach (x 2).
Możliwość aplikowania do 2 firm (w przypadku odrzucenia przez pierwszą i małej ilości zgłoszeń do drugiej, kandydat nadal ma szansę dostać się na staż).
Uproszczenie formalności przy rozliczaniu staży i przesłanie wszystkich niezbędnych (do wypełnienia) dokumentów przed końcem pierwszego miesiąca stażu. (x 2)
Zmiana formy przekazywania rachunku za kolejne miesiące (aby wyeliminować problem "ginących" listów i opóźnień w wypłatach ze strony ARP). (x 2)
Przydzielić dwóch, stałych osób z ramienia ARP do obsługi stażystów.
Zwiększenie przejrzystości zasad w odniesieniu do wynagrodzenia (jak uwzględniane są prawa autorskie w umowach stażowych?)

3. Przedstawienie wyników ankiety firm

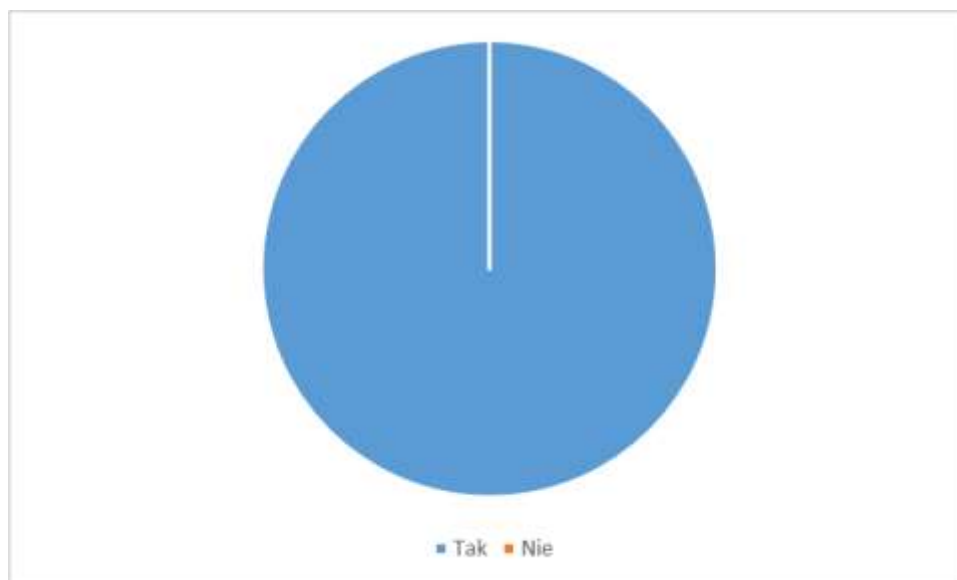
Firmy odpowiedziały na 20 pytań, których celem była ewaluacja programu stażowego oraz zebranie rekomendacji z punktu widzenia uczestniczących w programie pracodawców.

1. W skali 1-5, jak ocenia Pan/Pani przygotowanie merytoryczne stażysty do pracy w sektorze kosmicznym:

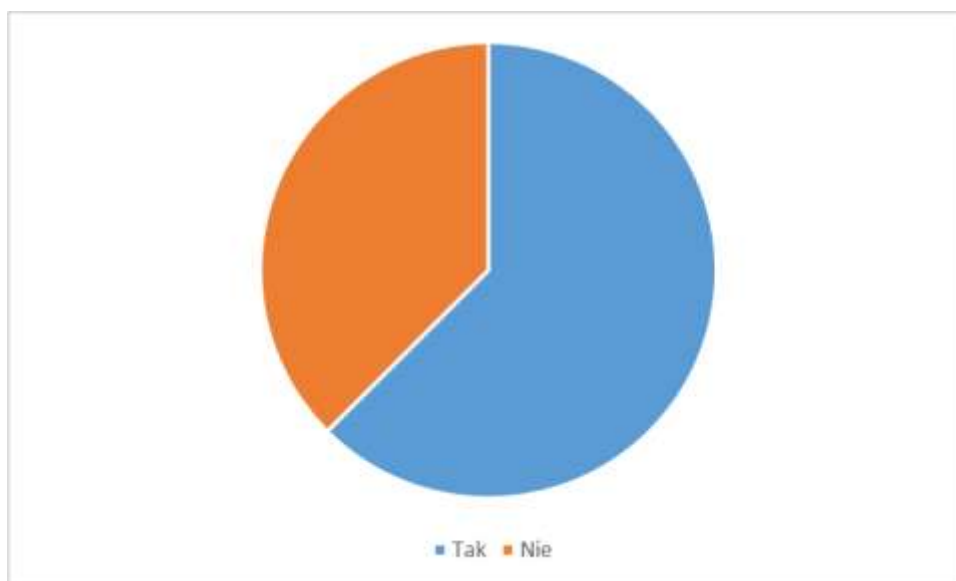

1 oznacza „zdecydowanie źle” a 5 „zdecydowanie dobrze”

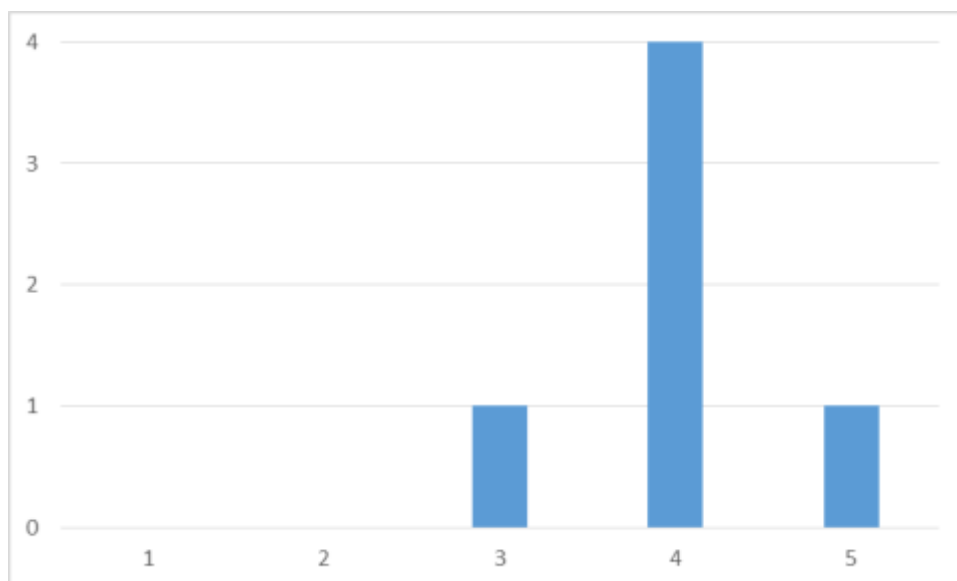
2. Czy podczas stażu stażysta miał swojego bezpośredniego mentora?

3. Czy Pan/Pani pełnił/a funkcję mentora?

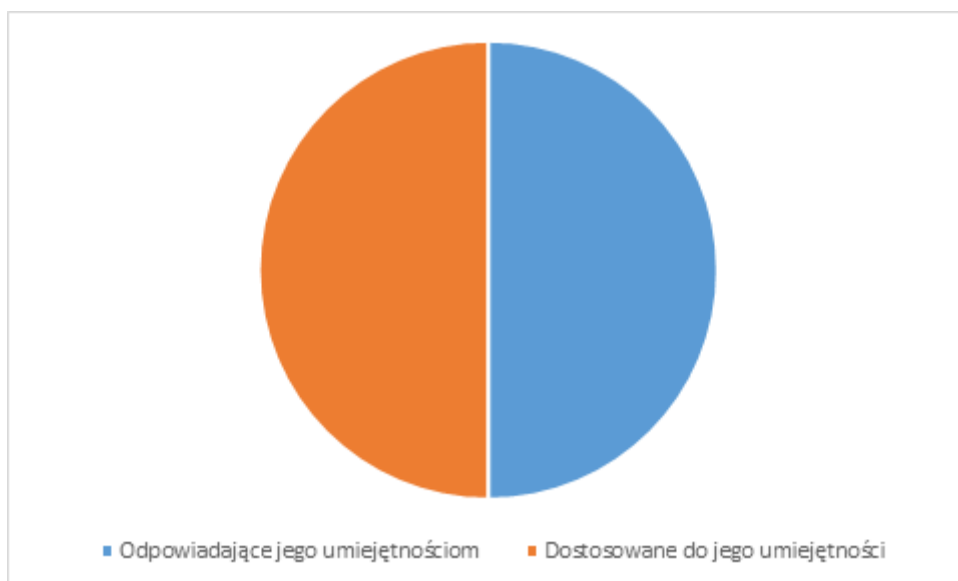
4. W skali 1-5, jak ocenia Pan/Pani przygotowanie merytoryczne stażysty do zleczanych mu zadań w trakcie stażu?

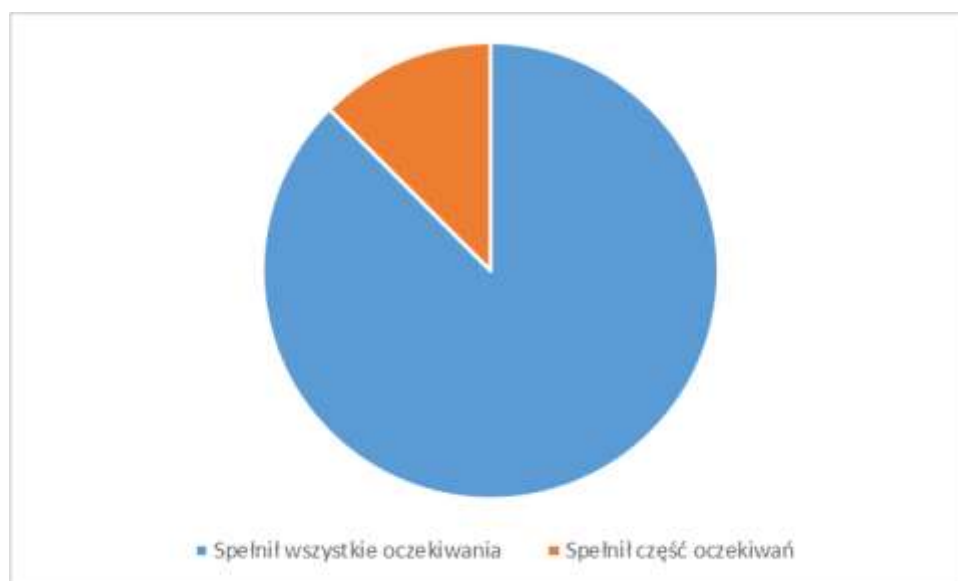
5. Biorąc pod uwagę zakres planu stażu proszę podać w jakim stopniu został on zrealizowany (proszę podać wartość procentową)

4 x 100%
1 x 95%
1 x 90%
2 x 80%

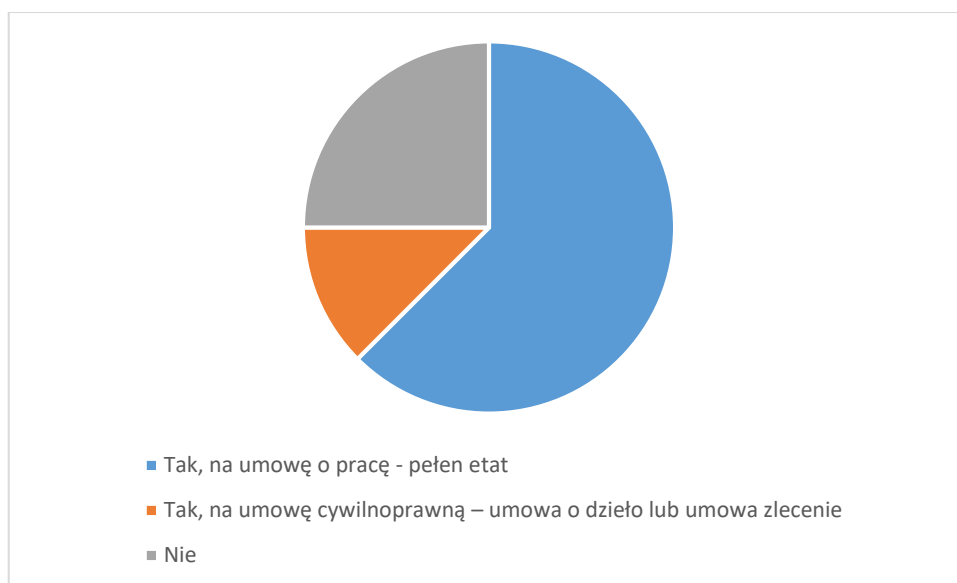
6. Czy, ogólnie, zadania stażysty były:

7. Biorąc pod uwagę wszystkie zadania powierzone stażystę, czy Pana/Pani zdaniem stażysta:

8. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/Pani reprezentuje zaproponowało stażycie (lub planuje to uczynić) dalszą współpracę bezpośrednio po zakończeniu stażu?

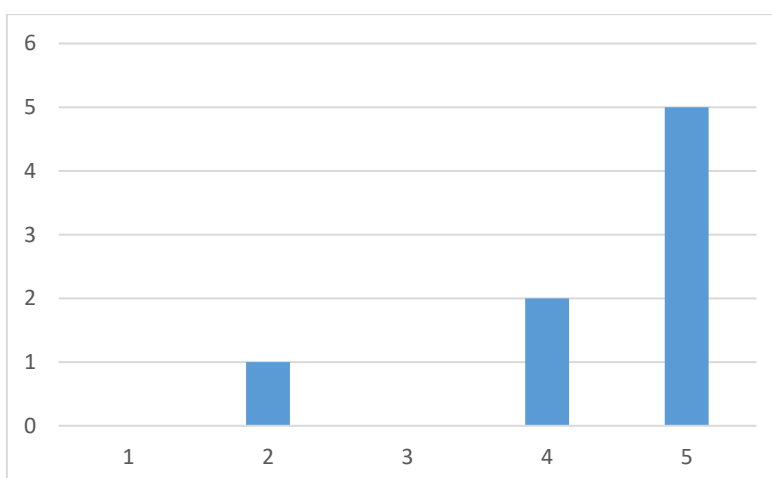

9. Jeżeli na powyższe pytanie odpowiedział/a Pan/Pani „nie”, prosimy o krótkie uzasadnienie.

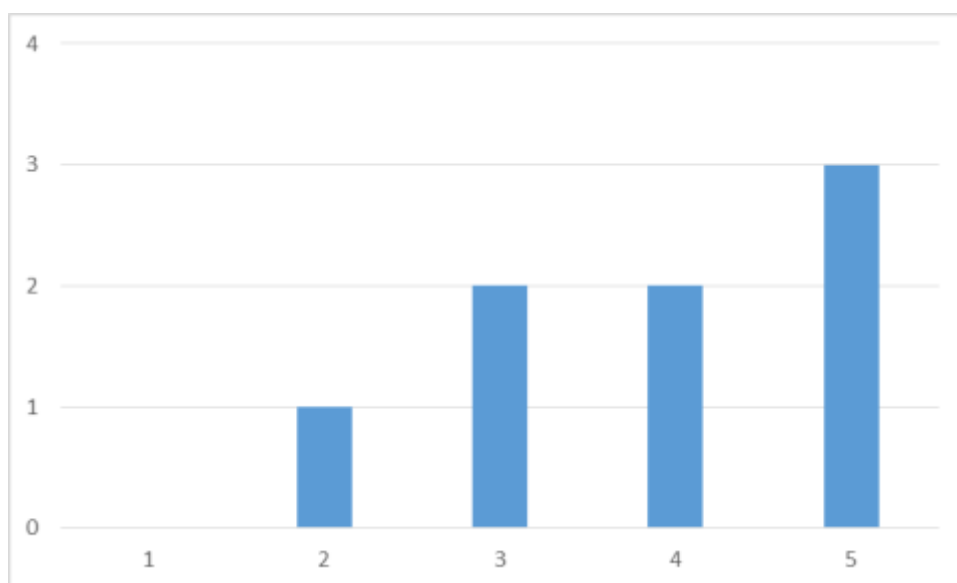
Stażysta postanowił rozpocząć własną działalność jeszcze przed rozpoczęciem stażu, o czym nie poinformował przedsiębiorstwa. Obecnie uzyskał grant dla własnego start-up'u. Staż stracony z punktu widzenia przedsiębiorstwa.

Należy podkreślić, że pan stażysta jest bardzo dobrym inżynierem i te zadania wykonał wzorowo. Jednocześnie często pojawiały się trudności z czasowym wypełnieniem dokumentacji w firmie, przez co inni pracownicy spółki musieli poświęcić na nie więcej czasu.

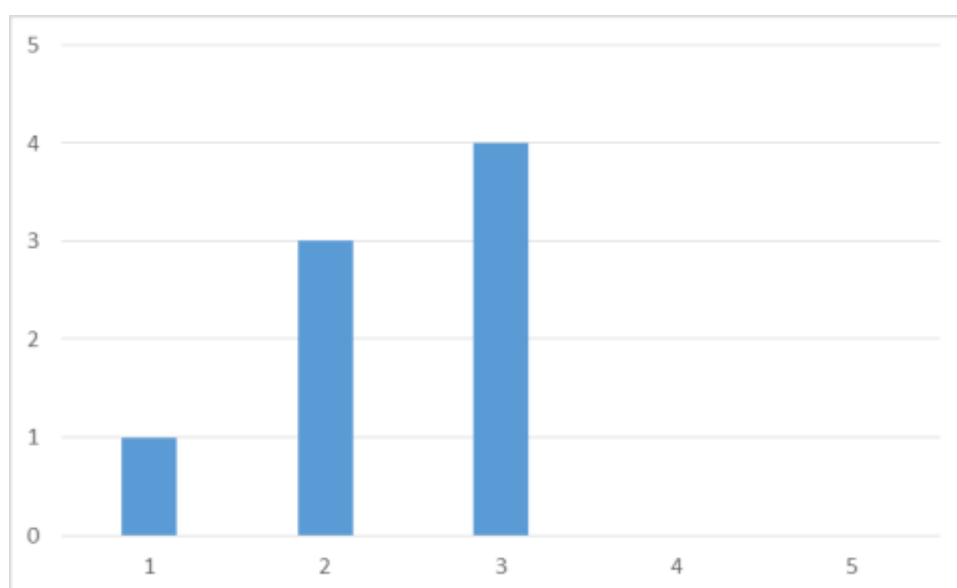
10. W skali 1-5, proszę ocenić ogólny poziom organizacji stażów ze strony ARP S.A./ZPSK

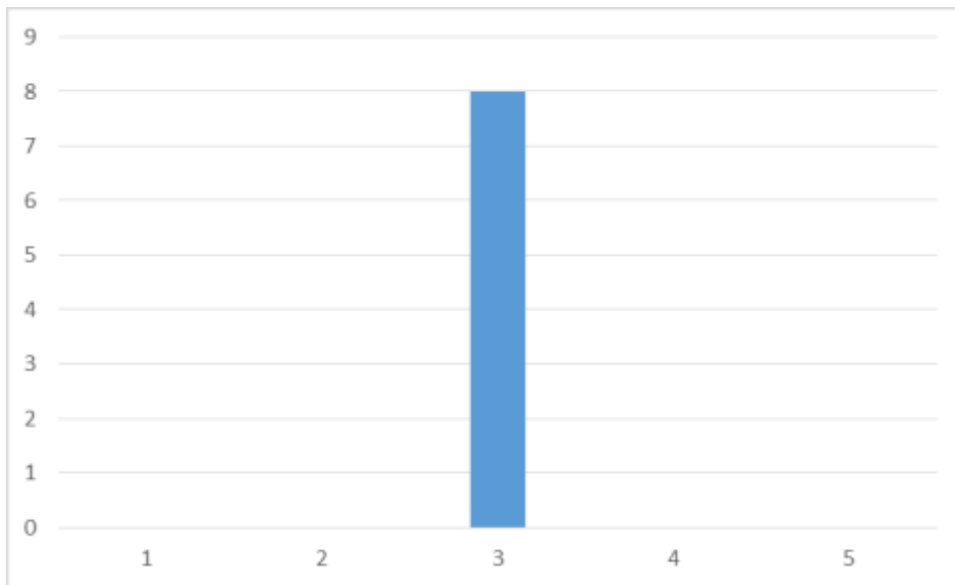
11. W skali 1-5, proszę ocenić złożoność procedury aplikowania o stażystę.

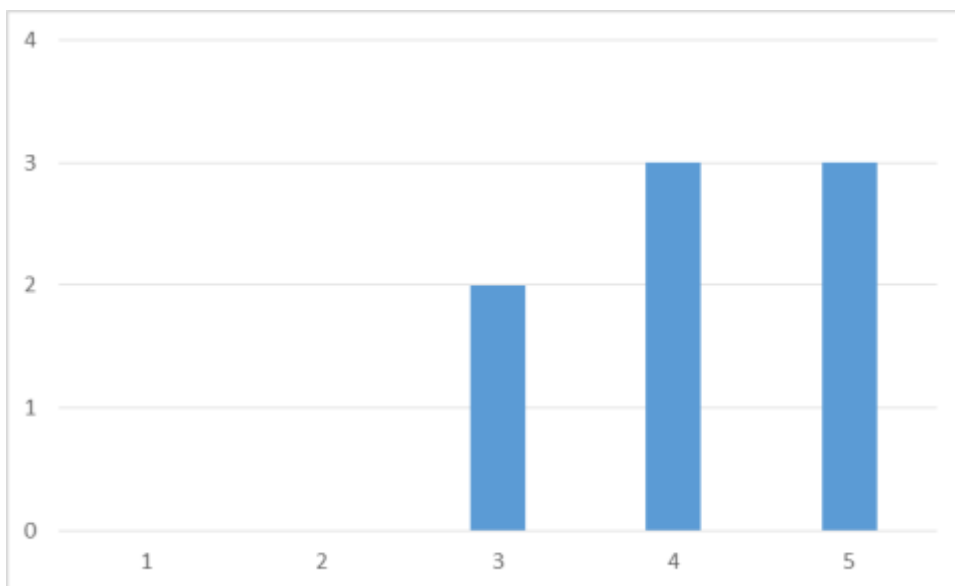
12. W skali 1-5, proszę ocenić długość okresu w jakim przedsiębiorstwo może aplikować o udział w programie stażowym.

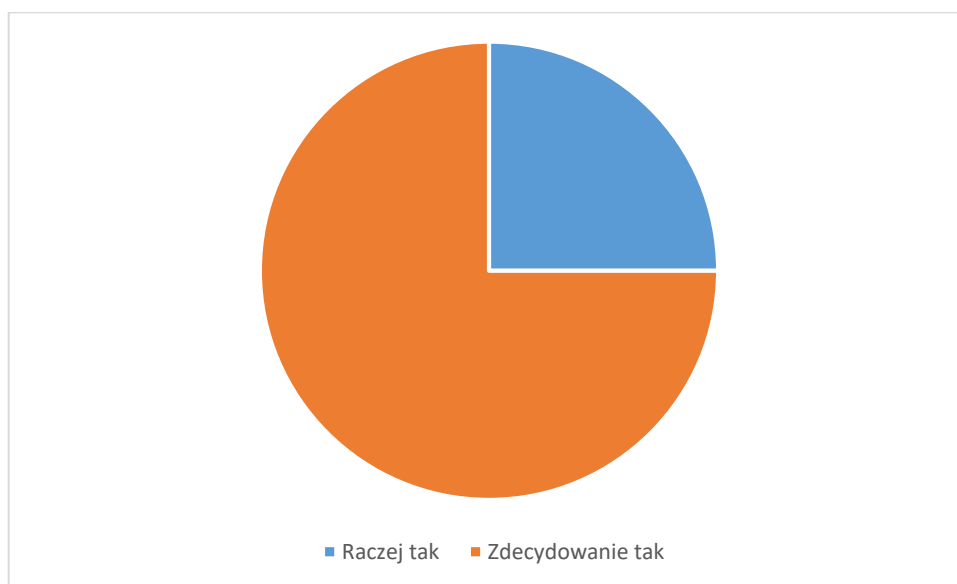
13. W skali 1-5, proszę ocenić czas oczekiwania na informację o kandydacie.

14. W skali 1-5, proszę ocenić klarowność regulaminów związanych ze stażem.

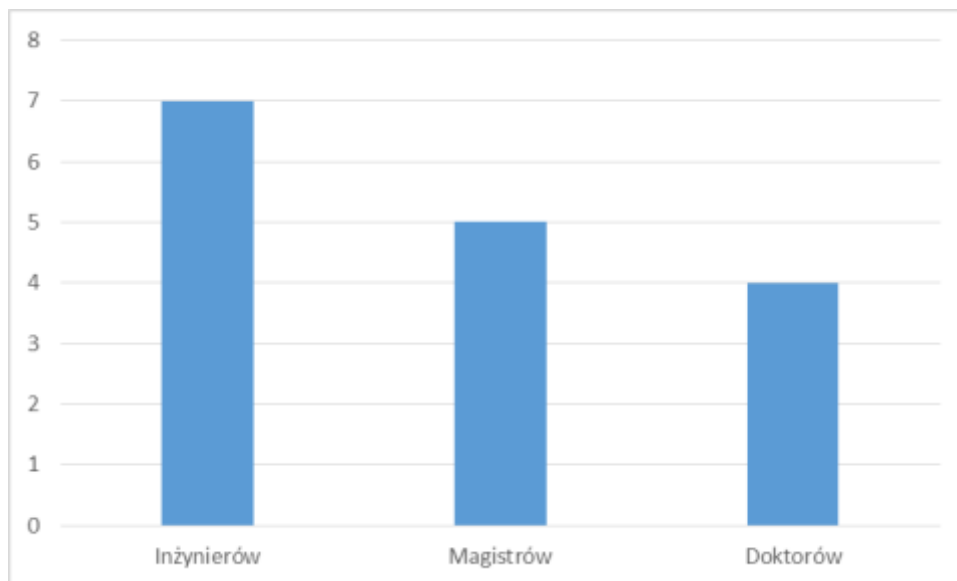
15. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/Pani reprezentuje planuje ponownie ubiegać się o stażystów w ramach staży zorganizowanych przez ARP S.A. i ZPSK?

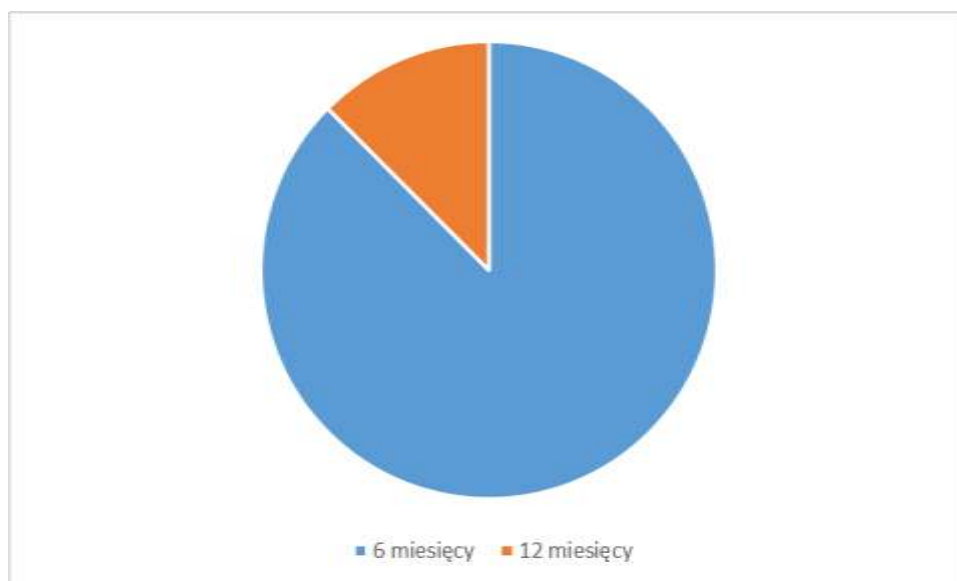
16. Proszę wskazać kierunki studiów, których absolwentów chcieliby Państwo przyjąć w ramach stażu.

Automatyka i robotyka, Fizyka techniczna, Lotnictwo i kosmonautyka, Mechatronika, Mechanika i budowa maszyn
Inżynieria materiałowa, Mechatronika, Mechanika i budowa maszyn
Telekomunikacja, Informatyka, Astronomia, Geodezja, Nawigacja satelitarna
Elektronika, Telekomunikacja, Informatyka, Mechatronika
Automatyka i robotyka, Elektronika, Telekomunikacja, Inżynieria materiałowa, Lotnictwo i kosmonautyka, Mechatronika, Mechanika i budowa maszyn
Automatyka i robotyka, Telekomunikacja, Informatyka, Lotnictwo i kosmonautyka, Astronomia
Automatyka i robotyka, Elektronika, Elektrotechnika, Informatyka, Inżynieria materiałowa, Lotnictwo i kosmonautyka, Mechatronika, Mechanika i budowa maszyn, Nauki społeczne, Orientalistyka, specjalność: Arabistyka
Automatyka i robotyka, Inżynieria materiałowa, Lotnictwo i kosmonautyka, Mechatronika, Mechanika i budowa maszyn

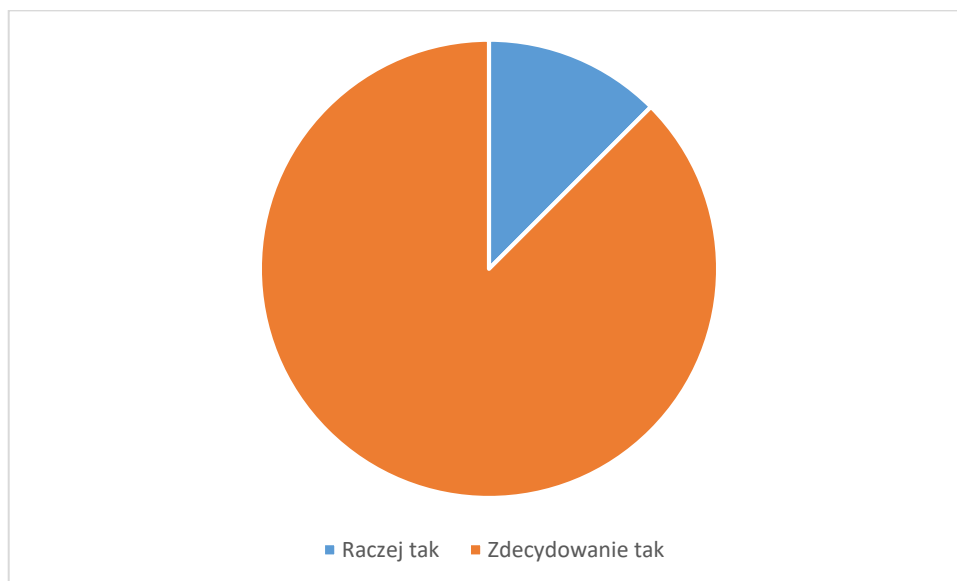
17. Myśląc o poziomie wykształcenia, czy poszukują Państwo do odbycia stażów inżynierów, magistrów czy doktorów (pytanie wielokrotnego wyboru).

18. Z punktu widzenia Pana/Pani firmy, jaka jest optymalna długość stażu? Proszę podać odpowiedź w miesiącach.

19. Czy poleciliby Pan/Pani udział w programie stażowym innym przedsiębiorstwom o podobnym profilu działalności?

20. Jakie inne projekty mające na celu rozwój kadr w sektorze kosmicznym uważają Państwo za potrzebne do wprowadzenia?

1. Akademia ARP jest dobrą inicjatywą - widział bym w niej mniejsze bloki szkoleniowe (40-50h), które pozwalają wysłać na szkolenie pracowników z większym doświadczeniem zawodowym. Warto dodać moduły o zarządzaniu projektami i kontroli jakości. W perspektywie roku-dwóch można pomyśleć o kursie dla dyrektorów firm dotyczącym branży kosmicznej.

2. ARP powinien wspierać program staży w ESA tzw. National Trainee - potrzebny jest mechanizm który pozwoli tam wysłać około 10 osób/rok. Kluczowe dla powodzenia tego programu jest wbudowanie w niego mechanizmu zachęcającego do powrotu z ESA do polskich firm. W programie YGT nie ma takiego mechanizmu - przez co wiele osób, które są szkolone w ESA nie wraca do kraju. Można pomyśleć o formule 1+1 - rok w ESA (pokrywany w ramach pomocy publicznej) + rok w polskiej firmie (pokrywany na podobnych zasadach jak stażyści ARP). Innym aspektem jest wysłanie na YTG/NT osób które mają choć rok doświadczenia zawodowego w polskiej firmie - przez co będą to osoby bardziej związane z krajowym przemysłem.

Wykłady pracowników firm kosmicznych dla studentów kierunków technicznych.

Możliwość dofinansowania kilkumiesięcznego kontraktu dla specjalistów zagranicznych.

Dedykowane szkolenia merytoryczne

Wszelkie projekty zbliżające współpracę przedsiębiorstw i środowisk akademickich. Promowanie konkursów rozwijających indywidualne projekty okołokosmiczne wśród studentów (np. European Satellite Navigation Competition). Studenci z doświadczeniem pozauczelnianym są zawsze bardziej interesujący dla firm.

Większy wpływ przemysłu na programy dydaktyczne na uczelniach aby zintensyfikować najważniejsze aspekty. Wprowadzenie inżynierów z sektora kosmicznego na sale wykładowe i ćwiczeniowe. Organizowanie warsztatów pomiędzy studentami a firmami w celu wymiany doświadczeń i przekazania wskazówek co do kierunków rozwoju personalnego na podstawie panujących trendów w branży.

21. Prosimy wpisać wszelkie uwagi dotyczące organizacji i przebiegu programu.

To wyśmienita inicjatywa. Braliśmy w niej udział dwa razy - obydwaj stażyści pracują teraz w firmie. Skoncentrowanie jej na SME to dobry kierunek zmian.

1. Opis stanowiska oraz wymagań (zawartych w formularzu dla podmiotów przyjmujących stażystę) powinien być dostępny dla kandydatów.
2. Wynagrodzenie powinno być wypłacane stażystom w ustalonym terminie (pierwsze wynagrodzenie od ARP było wypłacone z bardzo dużym opóźnieniem)
3. Okres aplikacji dla firm oraz kandydatów powinien być dłuższy.

Stażysta powinien móc ubiegać się o miejsce w kilku firmach np. trzech, podając priorytet, podobnie jak to się dzieje przy wyborze szkoły. Zwiększy to szansę samego kandydata oraz pulę stażystów dla zainteresowanych podmiotów.
Ograniczenie liczby podmiotów do 15 na zasadzie kto pierwszy ten lepszy jest niedobre. Każdy członek ZPSK powinien mieć możliwość uczestnictwa w konkursie o ile zgłosi się w wyznaczonym czasie.

1. Firma powinna móc określić jakiego profilu kompetencji potrzebuje w danym momencie w ramach stażu. Przykładowo: Astronika jest rozpoznawana jako firma działająca w obszarze mechanicznym, ale aktualnie poszukujemy głównie elektroników. Tymczasem zgłaszają się do nas głównie konstruktorzy, na których na ten moment nie ma w firmie zapotrzebowania.
2. Informacja o tym jakiego profilu kompetencji poszukuje dana firma powinna trafiać do kandydatów, zanim dokonają oni wyboru firmy.

4. Podsumowanie i rekomendacje

4.1 Podsumowanie ankiety stażystów

Ankieta wykazała zadowolenie stażystów z odbytego stażu. Wszyscy z nich potwierdzili, że warto było wziąć udział w programie stażowym i że nabyte podczas stażu umiejętności będą przydatne dla ich kariery zawodowej, większość z nich pozostanie w firmie w której odbyli staż lub pozostanie w branży kosmicznej. Większość uczestników planuje rozwijać karierę w branży kosmicznej, Wszyscy podali różnorodne umiejętności twarde i miękkie, które udało im się rozwinąć. Dobrze oceniono proces rekrutacji, walory edukacyjne programu stażowego, opiekę mentora i poziom wynagrodzenia. Gorzej oceniono oferowaną opiekę socjalną oraz oferowane szkolenia.

Jako mocne strony programu wymieniono wynagrodzenia i szansę na zdobycie wiedzy niezbędnej do pracy w branży kosmicznej. Jako słabe strony wymieniono słabą komunikację z organizatorami oraz problemy organizacyjne, np. opóźnienia w wypłacaniu pensji. Wskazano również na brak informacji na jakie stanowisko można aplikować w danej firmie, ograniczony zasięg informacji o programie stażowym oraz konieczność tworzenia sprawozdania końcowego.

W następnych edycjach uczestnicy mile widzieliby pojawienie się większej ilości ofert spoza Warszawy (aż 90% ankietowanych musiało się przeprowadzić) oraz możliwość integracji stażystów między sobą np. poprzez wspólne szkolenia. W aspekcie rekrutacji uczestnicy chętnie poznaliby nie tylko firmę, ale również opis stanowiska na które aplikują, a także chcieliby dostać szansę na aplikowanie do więcej niż jednej firmy. Od strony organizacyjnej stażysty oczekują uproszczenia formalności przy rozliczaniu staży i wyeliminowania problemu opóźnionych wypłat.

4.2 Podsumowanie ankiety firm

W ocenie firm II edycja programu stażowego przebiegła pomyślnie. Zdecydowana większość stażystów była dobrze przygotowana do zleczanych im zadań i zrealizowała wszystkie lub zdecydowaną większość zaplanowanych zadań. Potwierdzeniem zadowolenia z przebiegu stażu jest to, że aż 75% ankietowanych firm podejmie dalszą współpracę ze stażystami. Firmy w dużej większości zdecydowanie poleciłyby udział w programie stażowym innym przedsiębiorstwom o podobnym profilu działalności.

Pracodawcy są gotowi przyjąć stażystów z szerokiego zakresu kierunków studiów. Najczęściej wymienianymi są jednak elektronika i automatyka, mechanika i budowa maszyn oraz dziedzin pokrewnych. Często wymieniane były też kierunek lotnictwo i kosmonautyka oraz inżynieria materiałowa. Firmy mają zróżnicowane wymagania co do poziomu wykształcenia stażystów, jednak gotowość przyjęcia inżynierów deklaruje 7 z 8 podmiotów przyjmujących. Magistrów gotowych byłoby przyjąć 5 podmiotów, zaś doktorantów 4 instytucje. Większość udzielonych odpowiedzi wskazuje na okres 6

miesiący jako na odpowiednio długi. Jeden głos widziałby roczny staż jako optymalnej długości.

Ogólny poziom organizacji został oceniony dobrze lub bardzo dobrze, pojawiła się jedna ocena negatywna. Złożoność procedury ubiegania się o stażystę oraz czas oczekiwania na informację o kandydacie zostały ocenione średnio. Większość ankietowanych negatywnie oceniła długość okresu w jakim przedsiębiorca może aplikować o udział w programie stażowym.

Pojawiły się zróżnicowane pomysły na polepszenie programu w następnej edycji. Głównie wskazano na rozwinięcie programu szkoleń oraz nawiązanie współpracy pomiędzy przemysłem a akademią, zarówno jeśli chodzi o wykłady prowadzone przez reprezentantów firm, jak i efektywną rekrutacją najlepiej przygotowanych studentów do pracy w przedsiębiorstwach. Pojawiły się też pomysły na powiązanie programu stażowego ARP S.A. i ZPSK ze stażami absolwenckimi odbywanymi w Europejskiej Agencji Kosmicznej (YGT i National Trainee).

Zasygnalizowano również potrzebę dania możliwości starania się o staż w więcej niż jednej firmie, dając możliwość wybrania priorytetu, a także możliwości opisu stanowiska na jakie aplikuje stażysta. Negatywnie oceniono przyjmowanie do programu firm na zasadzie „kto pierwszy – ten lepszy”. Sugerowano wydłużenie okresów zgłoszeń zarówno dla firm, jak i kandydatów. Podniesiono również problem terminowego regulowania wypłat dla stażystów.

4.3 Rekomendacje PSPA dla Programu stażowego „Rozwój kadr sektora kosmicznego”

Znając proces rekrutacji na III edycje konkursu cieszymy się, że pojawiły się profile kandydatów jakich potrzebuje firma. Dzięki temu potencjalni stażyści mogli samodzielnie dokonać selekcji podług oferowanych zadań. Kolejnym udoskonaleniem, co też było wskazywane poprzez ankiety, była możliwość wskazania więcej niż 1 firmy oraz określenie priorytetów przez stażystę.

Chociaż wszystkie głosy wyrażone w ankiecie są cenne to nie wszystkie zdają się zasadne. Mimo to należy dążyć do zwiększenia liczby oferowanych staży, zmniejszenia formalności i większej przejrzystości procesu. Utworzenie dedykowanych cyklicznych spotkań, na których stażyści mogliby się wymieniać wiedzą zdobytą w podmiotach przyjmujących zdaje się być dobrym pomysłem, który przyczyniłby się do rozwoju ich kompetencji oraz pozyskania nowej wiedzy. W branży ICT przyjmuje się, że staże trwają 3-12 miesięcy. Pierwsze trzy miesiące to okres poznawania kultury organizacyjnej, uczenia się schematów i nowej roli. Roczny staż natomiast często zakłada, że ostatnie 2-3 miesiące to szukanie właściwej roli dla potencjalnego stażysty lub swoiste zmniejszenie zaangażowania jego/jej w projekty. Dlatego zdaje się, że okres 6 miesięcy trwania stażu jest optymalnym. W kolejnej edycji można rozważyć rozpoczęcie rekrutacji już w marcu i rozpoczęcie staży niezwłocznie po ogłoszeniu wyników konkursu.

Warto zaznaczyć, że program stażowy jest niesamowitą możliwością zarówno dla podmiotów przyjmujących jak i absolwentów. Ci pierwsi mogą pozyskać odpowiednie talenty i otrzymują swoistą pomoc ze strony Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., drudzy natomiast zdobywają wiedzę i kompetencje, co wpływa na ich rozwój osobisty i zawodowy.

5. Podziękowania

Dziękujemy stażystom oraz firmom za wypełnienie ankiety oraz konstruktywne uwagi dotyczące programu stażowego, a także Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. oraz Związkowi Pracodawców Sektora Kosmicznego za pomoc w zorganizowaniu ankiety. W celu zapoznania się z działalnością Naszego stowarzyszenia zapraszamy na stronę www.pspa.pl.